

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Behandelvoorstel moties 1877, 1878, 1883 en toezeggingen LG/T2025.039, LG/T2025.040

Geachte Statenleden,

Tijdens de Statenvergadering van 10 december jl. heeft u moties 1873, 1877, 1878 en 1883 met betrekking tot de Vervoluitwerking Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) aangenomen. Daarnaast zijn de toezeggingen LG/T2025.039 en LG/T2025.040 gedaan. Via deze brief delen Gedeputeerde Staten (GS) het behandelvoorstel voor deze moties. In juni 2025 heeft u ook meerdere moties en toezeggingen aangenomen over SANE. In brief [PZH-2025-881803161] bent u geïnformeerd over de voortgang op met betrekking tot deze moties en toezeggingen.

Wat betreft motie 1873 *Bouwstenen voor de landbouw van morgen (Negash, Groenlinks-PvdA)* wordt u in een separate brief [PZH-2026-885372606] geïnformeerd over het behandelvoorstel. Dit omdat deze motie sterk samenhangt met een aantal andere moties met betrekking tot de landbouw.

Motie 1877 vrijgekomen grond (De Jager, SGP)

In motie 1877 dragen Provinciale Staten het college op om:

- *Strategisch grondgebruik en natuurlijke stoppers: Bij gronden die vrijkomen in het proces SANE in eerste instantie te onderzoeken of deze voor SANE en ZH-PLG doelstellingen ingezet kunnen worden. Pas daarna wordt de mogelijke inzet voor overige PZH-doelen onderzocht.*

In het kader van het SANE-maatregelspoor strategisch grondbeleid en natuurlijke stoppers worden uiteindelijk voor alle 16 ZH-PLG deelgebieden gebiedsgerichte uitvoeringsstrategieën opgesteld die gericht zijn op het faciliteren van agrariërs die willen extensiveren, verplaatsen of stoppen. Hierin wordt mede op basis van input van partijen in het gebied inzicht geboden in potentieel beschikbaar komende gronden en wordt een aanpak opgesteld. Om te komen tot een procesaanpak als startpunt voor de uitwerking in alle gebieden beginnen we op korte termijn met een pilot in een afgebakend gebied. Zowel in deze pilot, als in de overige gebieden, zullen we de uitwerking van de motie meenemen. Concreet betekent dit in ieder geval dat we in de strategieën voor zowel de pilot, als de overige gebieden, het uitgangspunt vastleggen dat voor gronden die vrijkomen in eerste instantie zal worden onderzocht of deze voor SANE en ZH-PLG doelstellingen ingezet kunnen worden. Daarna kunnen deze voor andere provinciale doelen worden ingezet, bijvoorbeeld met het oog op

woningbouw, mobiliteit en energie. Dit uitgangspunt nemen we voor de grondstrategieën in de gebiedsprocessen.

Wij adviseren u hiermee de motie te beschouwen als afgedaan.

Motie 1878 Provinciegrenzen (De Jager, SGP)

In motie 1878 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Stikstofreducerende maatregelen De Linge & Diefdijk-Zuid: Inzetten om tot gemeenschappelijke afspraken te komen met Gelderland, Utrecht en Noord-Holland opdat voor een bedrijf in de provinciegrenzen één provinciaal beleid geldend is en die afspraken ook vast te leggen.*

Provincie Zuid-Holland is voor de aanpak drukfactoren al in gesprek met de provincies rondom het Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk Zuid. Dit zijn de provincies Gelderland (als voortouwnemer van dit Natura 2000-gebied), Utrecht en Noord-Brabant. De voortouwnemer is het bevoegd gezag dat over het algemeen de grootste eigenaar in het Natura 2000-gebied vertegenwoordigt. De voortouwnemer is verantwoordelijk voor het hele proces om tot een beheerplan te komen en is hét aanspreekpunt voor het beheerplan voor de buitenwereld ([Natura 2000 website](#)).

Provincie Zuid-Holland gaat de gesprekken met andere provincies intensiveren met de inzet om tot gemeenschappelijke afspraken te komen voor stikstofreducerende maatregelen rondom het Lingegebied & Diefdijk-Zuid. Om te komen tot gemeenschappelijke afspraken is de provincie Zuid-Holland afhankelijk van de status van de stikstofplannen en/of het beleid in de andere provincies, waarbij de provincie Gelderland verantwoordelijk is voor het opstellen van het beheerplan waarin de afspraken over de stikstofreducerende maatregelen uiteindelijk moeten landen. Wat betreft het nemen van stikstofreducerende maatregelen bij *Lingegebied & Diefdijk-Zuid* ligt het initiatief in eerste instantie bij de provincie Gelderland als voortouwnemer van dit Natura 2000-gebied. Rondom Nieuwkoopse Plassen & de Haeck is er doorlopend contact met de andere twee betrokken provincies, Utrecht en Noord-Holland..

Over de voortgang worden Provinciale Staten geïnformeerd tijdens een volgende update (naar verwachting in Q2 2026) over de voortgang op maatregelspoor 'Aanpak drukfactoren rondom Natura 2000'. Wij adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan totdat Provinciale Staten is geïnformeerd over de voortgang op dit maatregelspoor.

Motie 1883 Aanpak emissie binnen N2000 gebied Nieuwkoop & de Haeck

Motie 1883 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *De gebiedspartners te vragen een plan uit te werken om boeren in het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck de mogelijkheid te bieden in te zetten op zelfrealisatie voor hun activiteiten in polder Meijegraslanden in het N2000 gebied, danwel hun activiteiten in het gebied te verplaatsen, te beëindigen of te extensiveren, inclusief financiële consequenties.*
- *Daarbij uitdrukkelijk ook, als dat nodig blijkt, de mogelijkheid van volledige schadeloosstelling, als ultiem middel om maximaal financieel tegemoet te komen aan betrokken partijen, in de instrumentenkoffer te betrekken.*
- *PS in de eerste helft van 2026 te informeren over het plan*

Provincie Zuid-Holland heeft al gesprekken lopen met de gebiedspartners over hun activiteiten in de polder Meijegraslanden in het Natura 2000-gebied. Deze gesprekken lopen via het gebiedsproces Nieuwkoopse Plassen. In dit gebiedsproces worden alle mogelijkheden verkend, waaronder het verplaatsen van activiteiten van binnen naar buiten het gebied en het beëindigen of extensiveren van activiteiten binnen het gebied. Voor dit proces is een bestuurlijke regiegroep ingericht waarin 4 gemeenten, 3 waterschappen, 2 provincies en LTO en Natuurmonumenten betrokken zijn.

Provincie Zuid-Holland gaat deze gesprekken intensiveren via een polderproces (als onderdeel van het gebiedsproces) en parallel hieraan aan de slag met een gedegen instrumentenkoffer voor dit gebied, inclusief financiële consequenties. Op verzoek van PS zoeken we uit welk instrumentarium we kunnen inzetten waarbij we ook meenemen hoe en onder welke voorwaarden een volledige schadeloosstelling hier onderdeel van kan worden. Dit doen we vanzelfsprekend binnen de juridische kaders. Mocht het mogelijk blijken om volledige schadeloosstelling in te zetten, dan wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan Provinciale Staten.

Gedeputeerde Staten zullen Provinciale Staten eind Q2 van 2026 informeren over de voortgang van deze gesprekken en over de mogelijkheden en consequenties voor het verplaatsen, beëindigen of extensiveren van de activiteiten binnen het Natura 2000-gebied. Wij adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan tot dit moment eind Q2.

Toezegging LG/T2025.039

Met toezegging LG/T2025.039 is toegezegd door gedeputeerde Bonte om

- *een brief te sturen aan Provinciale Staten over de aanpassing aan de monitoringssystematiek van de natuurbeheerplannen inclusief het daarbij behorende tijdsplan.*

In het SANE-debat is toezegging LG/T2025.039 gedaan. Deze toezegging raakt aan motie 1647 (*Veldhuijzen – BBB*) Ecologische basis van SANE versterken met actuele veldgegevens en onafhankelijke toetsing van natuurdoelanalyses. In deze motie wordt GS verzocht onderzoek te doen naar mogelijkheden voor representatieve veldmetingen en een onafhankelijke toetsing van NDA's. Deze motie is eerder aangenomen en beschouwd als niet afgedaan. Wij informeren u in februari 2026 over het behandelvoorstel voor deze motie en toezegging een separate brief. We beschouwen de motie en toezegging daarom nog niet als afgedaan.

Toezegging LG/T2025.040

Met toezegging LG/2T2025.040 is toegezegd door gedeputeerde Van Leeuwen om

- *een eerste aanzet te maken voor een plan over de scheiding van NOx en NH3 en levert dit eind Q1 2026 aan bij PS.*

Deze toezegging bouwt voort op de insteek die is gekozen voor de behandeling van motie 1635 over 'proportionele additionaliteit'. Zoals in het behandelvoorstel van die aangegeven lezen we dat begrip als een verzoek tot splitsing van NH3 en NOx in vergunningverlening.

Een scheiding tussen NH₃ en NO_x in vergunningverlening op provinciaal niveau is mogelijk, Vlaanderen hanteert hier ook al een bepaalde vorm van. Deze Vlaamse aanpak moet overigens nog juridisch getoetst worden. We verwachten dit jaar een uitspraak op dat vlak. Een scheiding tussen NH₃ en NO_x is een complex onderwerp: zowel industriële als agrarische activiteiten bestaan vaak uit een combinatie van beide bronnen van stikstof. De industrie emitteert namelijk ook ammoniak en ook agrarische bedrijvigheid stoot stikstofoxiden uit. Het is daarnaast de vraag hoe we een scheiding binnen de natuurvergunningverlening technisch mogelijk kunnen maken, ook in het licht van de (on)mogelijkheden van Aerius. Daarbij hechten we ook aan eenduidigheid van beleid tussen provincies. Zowel Zeeland als Noord-Holland kennen ook belangrijke industrieclusters. Inmiddels is er met provincie Zeeland en het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) contact geweest over dit onderwerp.

Eind Q1 komen we bij u terug met een eerste aanzet van een plan hoe we de scheiding verder zullen uitwerken. We adviseren u de eerdere motie niet te beschouwen als afgedaan totdat we u hierover geïnformeerd hebben.

Onderzoek stikstofbelasting watervogels bij Nieuwkoop

In het debat heeft gedeputeerde Weverling aangegeven een kleinschalig onderzoek uit te voeren naar stikstofbelasting door (overwinterende) watervogels bij Nieuwkoop om vast te stellen of aanvullend onderzoek nodig is. Graag informeren we u hierbij dat Bureau Witteveen+Bos op dit moment onderzoek uitvoert naar "N-belasting van Zuid-Hollandse aquatische habitattypen en oppervlaktewateren". De Nieuwkoopse Plassen vormen één van de drie gekozen casusgebieden in dit project.

Eén van de doelen van het onderzoek is het bepalen van de stikstofbelasting en de verschillende stikstofbronnen voor de drie geselecteerde aquatische systemen. Belasting door (overwinterende) watervogels wordt hierin expliciet meegenomen. Het onderzoek zal daarmee in grote lijnen inzicht geven in de bijdrage van watervogels aan de totale stikstofbelasting van de Nieuwkoopse Plassen. Daarmee beschouwen wij dit onderzoek als de invulling van de toezegging om kleinschalig onderzoek uit te voeren. We informeren Provinciale Staten over het eindrapport wanneer dit beschikbaar is. Dat is voorzien voor Q1 van 2026. Op basis van het onderzoek besluiten we of het nodig is aanvullend onderzoek uit te voeren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
plv. secretaris,

drs. C.E.M. Weber

plv. voorzitter,

M.E. van Leeuwen

Bijlagen

1. Motie 1877 vrijgekomen grond (De Jager, SGP)
2. Motie 1878 Provinciegrenzen (De Jager, SGP)
3. Motie 1883 Aanpak emissie binnen N2000 gebied Nieuwkoop & de Haeck